

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiasticorum Vita, Moribus, Officiis Libri Tres

Schevichavius, Gisbertus

Mogvntiae, Anno M.DC.XXI.

Capvt XIV. In Pavperes Cvriose Non inquirendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42349

vers 35. Verumtamen diligite inimicos vestros, benefacite & mutuum date, nihil inde sperantes, & erit merces vestra multa, & eritis filii Altissimi, quia ipse benignus est super ingratos & malos. Estote ergo misericordes, sicut & pater vester misericors est. Apostolus etiam ad Galat. 6. v. 10. Ergo dum tempus habemus operemur bonum ad omnes, maxime autem ad domesticos fidei. Caue, itaque Clerice, ne inter loculos tuos includas salutem inopum, & tanquam in tumultis sepelias vitam pauperum, ut loquitur S. Ambrosius in Psal. 118. Qui D. Ambrosius dist. 86. cap. 21. Pisce fame morientem, quisquis enim pascendo hominem seruare poteris, si non paueris, fame occidisti. Quod & ante scripsit Lactantius de vero Dei cultu c. 10. Qui succurrere perituro potest, si non succurrerit, occidit.

CAPVT XIV.

IN PAUPERES CVRIOSE NON
inquirendum.

Perfecta liberalitas fide, causa, loco, tempore commendetur, ut ait S. Ambrosius lib. 1. offic. cap. 30. & habetur dist. 86. cap. 11. §. Item, & ut idem ait, lib. 2. offic. cap. 21. & habetur eadem dist. cap. 19. Puchra liberalitas est in ipso quoque pauperis data mensuram tenere, ut abundes pluribus, nec conciliandi fauoris gratia ultra modum fluere.

§. Hoc & monet S. Gregorius 3. par. Past. cap. 21. qua ratione scilicet & modo facultates sint expendendę his verbis: Admonendi sunt, qui iam quę possident misericorditer tribuunt, ut a cœlesti Domino dispensatores se positos subsidiorum temporalium agnoscant, & tanto humiliter prebeant, quanto & aliena esse intelligunt quę dispensant. Cumq; in illorum ministerio, quibus accepta largiuntur constitutos se esse considerant, ne quicquam eorum mentes tumor subleuet, sed timor prefferantur. Vnde & necesse est, ut solliciti perpendant, ne commissā indigne distribuunt, ne quadā quibus nulla, ne nulla quibus quędam, non dent.

M m 5

dam, non dent.

- dam, ne multa quibus pauca, ne pauca praebeant, quibus impendere multa debuerant, ne precipitatione hoc, quod tribuunt inutiliter spargant, ne tarditate petentes nocive crucient, ne recipienda sic gratia intentio subrepat, ne dationis lumen laudis transitoriae appetitio extinguat, ne oblatum munus coniuncta tristitia absorbeat, ne in bene oblato munere animus plusquam deum hilarescat, ne sibi quicquam cum totum recte impleverint tribuat, & simul omnia postquam peregerint perdant. Ne n. sibi virtutis suae liberalitatis deputent, audiant quod scriptum est. Si quis administrat tanquam ex virtute, quam administrat Deus. Nemo benefactis immoderatus gaudeat, audiant quod scriptum est. Cum feceritis haec omnia, quae praecepta sunt vobis, dicite, servi inutiles sumus, quae debuimus facere fecimus. Ne largitatem tristitia corrumpat, audiant quod scriptum est. Hilarem enim datorem diligit Deus. Ne ex impenso munere transitoriam laudem querant, audiant quod scriptum est. Ne sciat sinistra tua, quid faciat dextera tua, id est, pie dispensationi, nequaquam se gloriae vitae praesentis admisceat, sed opus rectitudinis appetitionem ignoret fauoris. Ne impense gratiae vicissitudinem requirant, audiant quod scriptum est. Cum facis prandium aut cenam, noli vocare amicos tuos, neque fratres tuos, neque cognatos, neque vicinos diuites, ne forte te ipsi reinvitent, & fiat tibi retributio. Sed cum facis conuiuium, voca pauperes, debiles, claudos, caecos, & beatus eris, quia non habent, unde retribuatur tibi. Ne quae praebenda sunt citius, sero praebeantur, audiant quod scriptum est. Ne dixeris amico tuo, vade, & reuertere, & cras dabo tibi, cum statim posui dare. Ne sub obtentu largitatis ea, quae possident, inutiliter spargant, audiant quod scriptum est. Sudet elemosyna in manu tua. Ne cum multa necesse sunt, pauca largiantur, audiant, quod scriptum est. Qui parce seminat, parce & metet. Ne cum parua optinet plurima praebeant, & ipsi postmodum nimie inopiam tolentes, ad impatientiam erumpant, audiant, quod scriptum est. Vt aliis sit remissio, vobis autem tribulatio, sed ex aequalitate vestra abundantia illorum inopiam suppleat, ut & illorum abundantia vestrae inopiae sit supplementum. Cum enim datus mens ferre inopiam nescit, si multa sibi subtrahit, o castorem
1. Pe. 4. v. 11
Luc. 7. v. 10
2. Co. 9. v. 7
Matt. 6. v. 3
Lu. 14. v. 2
Pro. 3. v. 18
2. Co. 9. v. 6
2. Co. 8. v. 13

contra se impatientia exquirat. Prius namque preparandus est patientia animus, & tunc aut multa sunt, aut cuncta largienda, ne dum minus equanimiter inopia irruens fertur, & premissa largitatis merces pereat, & adhuc mentem deterius murmuratio subsequens perdat. Ne omnino nihil eis praebeant, quibus conferre aliquid paruum debent, audiant quod scriptum est. Omni petenti te tribue. Ne saltem aliquid praebeant, quibus omnino conferre nihil debent, audiant quod scriptum est. Da bono, & noli recipere peccatorem. Benefac humili, & non dederis impio. Et rursum. Eccl. 12. v. 6. Panem tuum & vinum super sepulturam iusti constitue, & noli ex eo manducare & bibere cum peccatoribus. Tob. 4. v. 18. Panem enim suum & vinum peccatoribus praebeant, qui iniquis subsidia, pro eo quod iniqui sunt, impendit. Unde & nonnulli huius mundi diuites, cum fame cruciuntur Christi pauperes, effusis largitibus nutriunt histriones. Qui vero indigenti etiam peccatori panem suum, non quia peccator, sed quia homo est, tribuit, ille non culpam, sed naturam diligit. Admonendi sunt etiam, qui iam sua misericorditer largiuntur, ut sollicitè custodire studeant, ne cum commissa peccata eleemosynis redimunt, adhuc redimenda committant. Ne venalem Dei iustitiam aestiment, si cum curant pro peccatis nummos tribuere, arbitrentur se posse inultè peccare. Melior quippe est anima quam esca, melius corpus quam vestimentum. Qui ergo escam aut vestimentum pauperibus largitur, sed tamen anima vel corporis iniquitate polluitur, quod minus est iustitiae obtulit, & quod maius est culpae commisit, sua enim Deo dedit, se diabolo. Haec tenet B. Greg. Mag. Quod & ante docuit Aristot. l. 4. Eth. c. 1. Liberalis, inquit, honestatis causa dabit, & rectè: dabit n. quibus oportet, & quot oportet, & cum oportet cateraque omnia observabit, quae dandi actum rectum sequuntur.

S. Verum nimis anxia earum rerum inquisitio illiberalem arguit animum. & in vitio est, Amico quippiam rapere, ait S. Hier. ep. 2. ad Nepot. c. 19. furtum est: Ecclesiam fraudare sacrilegium est: accepisse quod pauperibus erogandum sit, & esurientibus plurimis, vel cautum esse velle, vel timidum, vel quod apertissimi sceleris est, aliquid inde subtrahere omnium praedonum crudelitatem superat. Ego fame torqueor, & tu iudicas, quan-

Lu. 6. v. 30.

Eccl. 12. v. 6

Tob. 4. v. 18

Mat. 6. v. 25

Luca 22.

Qui multum
interrogat,
non libenter
donat.

quantum ventri meo satis sit. Aut diuide statim quod acceperis aut si timidus dispensator es, dimitte largitorem, ut sua ipse distribuatur. Hinc & S. Chrys. hom. 11 in epist. ad Hebr. & habetur dist. 42. cap. 3. Quis scamus, inquit, ab hac absurda curiositate & diabolica & pernitiosa. Si pro nutrimento postulat, nihil examines. Inquire quomodo Abraham hospitalitatem circumnes transeuntes ostendebat, Gen. 18. v. 1. Si scrutator fuisse circa refugientes ad se, nunquam angelos hospitio receperisset. Fortassis enim non putans eos angelos esse, cum reliquis repulisset, sed quoniam omnes suscipiebat, suscipiebat & angelos. Non enim ex veritate accipientium à te retributurus est tibi Deus; sed ex voluntate tua, liberalitate multa, ex misericordia, ex bonitate. Hactenus in te omnia adipisceris bona. Seneca lib. 2. de beneficijs cap. 1. Demus libenter, cito sine vlla dubitatione. Proximus est negant, qui dubitavit. Illud melius occupare, antequam rogeris.

CAPVT XV.

DE LIBERALITATIS PROPRIETATIBVS.

DANDVM plenius & ambabus manibus, pingui mensura, ampliter & copiose. Nam ut ait Apostolus 2. Cor. 9. v. 6. Qui parce seminat, parce & metet, & qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus & metet. S. Ambros. lib. 1. off. cap. 30. Neminem debet pudere, si ex diuite pauper fiat, dum largitur pauperi: quia Christus pauper factus est, cum esset diues, ut nos sua inopia ditaret. 2. Corinth. 8. v. 9. Dedu regulam quam sequamur, ut bona ratio sit exinaniti patrimonij, si quis pauperum famem repulit, inopiam subleuauit. Vnde & consilium in hoc dat Apostolus dices ibid. v. 10. Hoc enim vobis utile est, & Christum imitemini. Qui idem D. Ambros. lib. 2. off. cap. 28. & habetur distin. 86. cap. 19. §. Compatiamur. Hoc maximum, inquit, incentiuum misericordie, ut compatiamur alienis calamitatibus, necessitates aliorum quantum possumus, iuuenus, & plus interdum quam possumus. Melius est enim pro
miseri-